

Regelbunden tillsyn i Alléskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1 – 5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Landskrona kommun och besökt Alléskolan den 18 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 4 maj 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Alléskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Alléskolan intervjuades rektorn, lärare, specialpedagog, skolsköterska, kurator och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Alléskolan

Tabell 1 Antal elever på Alléskolan

Alléskolan	Antal elever
Förskoleklass	40
Grundskola	190

Källa: Skolans uppgifter

Alléskolan ligger i Landskrona centrum och ingår i skolområde Södra området. Skolan är inrymd i en byggnad från 1877 som fungerat som sjukhus, yrkesskola, musikhus och sedan ombyggnaden 1995 som grundskola.

Utbildningen vid Alléskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-5. I årskurserna 6-9 är det tänkt att eleverna ska gå på närliggande Dammhagsskolan. Dock

väljer cirka 75 procent av eleverna andra skolor i Landskrona efter årskurs 5. Upptagningsområdet omfattar barn från alla samhällsklasser och cirka 50 procent av barnen har utländsk bakgrund. Skolans verksamhet leds av en rektor som har innehaft rektorstjänsten sedan år 2000.

Personalen är organiserad i fyra arbetslag. Två av dessa omfattar årskurserna F – 2 och två årskurserna 3 – 5. Som stöd för lärare och elever finns ett elevvårdsteam som består av rektorn, kuratorn och skolsköterskan.

Alléskolan har en lokal styrelse med föräldramajoritet. I styrelsen ingår rektorn, representanter för föräldrar, elever och personal samt politiker från barn- och ungdomsnämnden. Ordförande för styrelsen är en förälder. Styrelsen beslutar i frågor som delegerats av barn- och ungdomsnämnden.

På skolan finns även skolbarnsomsorg. Skolbarnsomsorgen granskas på en kommunövergripande nivå och bedömningarna av verksamheten görs i en separat rapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Alléskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa: Skolans uppgifter

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2006		2007	
		Alléskolan	Riket	Alléskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	85	83	89	85
	Matematik	70	73	67	72
	Svenska	88	73	54	71

Källa: Skolans uppgifter. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

Av Alléskolans sammanställning av resultat framgår att de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar en dramatisk försämring mellan åren 2006 och 2007. Cirka 30 procent av eleverna nådde inte målen i ämnet matematik och 46 procent var inte godkända i svenska. Skolans uppgifter avseende de nationella ämnesproven för år 2008 visar emellertid på en förbättring av resultaten. Insatta åtgärder har enligt rektorn gett positiva resultat men fortfarande är det 16 procent av eleverna som inte når målen i matematik. Rektorn anger att ämnet matematik är föremål för fortsatta insatser i form av kompetensutveckling för personalen. Resultat i andra ämnen än engelska, matematik och svenska saknas på skolan som framgår av tabell 2.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör fortsätta att finna åtgärder för att kunna förbättra elevernas resultat bland annat genom att analysera resultaten och relatera dessa till de metoder man använder i undervisningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Intervjuerna visar att det i Alléskolan inte görs någon tydlig uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer att lärarna i högre utsträckning allsidigt måste följa

4 (13)

upp och utvärdera varje elevs kunskapsutveckling i alla ämnen.
--

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå de nationella målen. Den individuella utvecklingsplanen ska dessutom ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. Lärarna på Alléskolan informerar kontinuerligt eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång och en individuell utvecklingsplan upprättas vid utvecklingssamtalet med framåtsyftande mål. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av ger dock inte alltid eleven kunskap om det egna lärandet utifrån kursplanernas och läroplanens mål. Skolinspektionen bedömer att de framåtsyftande målen i de individuella utvecklingsplanerna ska få en tydligare koppling till de nationella målen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen åligger det läraren, och ytterst rektorn, att se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Av intervjuerna framgår att det bland lärarna finns en medvetenhet om vikten av att ge eleverna möjlighet till inflytande över sitt lärande. Exempel ges på inslag i undervisningen som kan visa på en progression i inflytandet. I intervjuer med eleverna framkommer emellertid att deras reella inflytande är begränsat. Deras kännedom om de mål som ska styra skolarbetet är svag liksom de krav som ställs på elevinflytandet. Skolinspektionen bedömer att skolan är på god väg i arbetet med elevinflytandet. Den progression som visats bedömer emellertid inspektörerna mera vara ett resultat av enskilda lärares egna initiativ än en diskussion på skolan om hur elevernas inflytande ska utvecklas. Skolinspektionen bedömer därför att skolan mera systematiskt behöver utveckla en gemensam planering om hur man successivt ska öka elevernas inflytande och ansvarstagande för lärandet så att elevernas möjlighet ökar när det gäller att forma skolans innehåll.

6 (13)

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn utreda vilka behov eleven har. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. I inspektionen framkom att skolan upprättar åtgärdsprogram då man befarar att en elev inte ska nå de nationella målen. Efter att ha granskat några av skolans åtgärdsprogram konstaterar inspektörerna emellertid att de är otydliga när det gäller vem som har ansvar för beslutade åtgärder. Vidare är ofta åtgärderna i programmen inte tillräckligt konkreta för att vara ett reellt stöd i arbetet med elevens kunskapsutveckling. Skolinspektionen bedömer att innehållet i programmen bör ses över för att göra åtgärderna mera konkreta och med en större tydlighet om vem som ansvarar för genomförandet av de olika åtgärderna.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

8 (13)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Alléskolan har upprättat en likabehandlingsplan. Planen innehåller till stora delar det som krävs av en sådan plan. Exempelvis har skolan prioriterat åtgärder som vilar på en aktuell kartläggning och av planen framgår definitioner av begrepp och en allmän översikt över skolans förebyggande arbete. Däremot saknar likabehandlingsplanen en beskrivning av generella och återkommande åtgärder för skolans värdegrundsarbete. Det framgår inte heller av planen hur skolan hanterar kränkningar utifrån diskrimineringsgrunderna samt vilka åtgärder som ska vidtas vid misstänkt eller upptäckt kränkning. Det senare finns dock beskrivet i skolans tidigare plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen bedömer att likabehandlingsplanen, för att uppfylla lagens krav, måste ses över avseende ovanstående brister. Exempelvis måste skolan förtydliga vilka bilagor och andra dokument som är kopplade till likabehandlingsplanen och därmed utgör en del av denna.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I inspektionen framkommer att undervisningen i ämnet musik tidigare varit organiserad i samverkan med Kulturskolan i Landskrona kommun. Enligt rektorn har detta samarbete upphört inför detta läsår och skolan har ännu inte hunnit formera musikundervisningen på ett sätt som säkerställer att musikundervisningen följer kursplanen. Inspektörerna konstaterar vidare, efter intervjuer med rektorn och lärarna, att det råder en obalans mellan de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena. Även inom blocken varierar undervisningen så att vissa ämnen förekommer i begränsad omfattning. Skolinspektionen gör bedömningen att skolan måste se till att undervisningen utgår från kursplanerna och att eleverna ges undervisning i alla ämnen så att de har möjlighet att nå kunskapsmålen för årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Undervisningen i elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper. Styrelsen för skolan ska enligt grundskoleförordningen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. På Alléskolan erbjuds elevens val inom klassernas ram. Av intervjuer med personalen och med eleverna får inspektörerna en bild av att kvaliteten inom elevens val varierar från att i enlighet med förordningen ge eleverna möjlighet till fördjupning inom skolans ämnen till att vara aktiviteter som har ringa koppling till skolans kursplaner. Det förekommer också att elevens val villkoras av att eleverna slutfört arbeten i andra ämnen. Skolinspektionen bedömer att skolan bör se över elevens val så att undervisningen överensstämmer med grundskoleförordningen.

10 (13)

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen för grundskolan krävs att undervisningsmålen ständigt prövas, att resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal, elever och föräldrar. Alléskolans kvalitetsarbete utförs genom olika uppföljningar och utvärderingar av verksamheten. När det gäller elevernas kunskapsresultat ligger skolans fokus på ämnena engelska, matematik och svenska och en uppföljning på skolnivå av övriga ämnen saknas, vilket framgår av tabell 2. Detta leder till att skolans samlade bild av elevernas kunskapsutveckling ger begränsade möjligheter till analyser och bedömningar av måluppfyllelsen för att skaffa underlag för beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Skolans aktuella arbetsplan är att betrakta som ett dokument med prioriterade mål för uppföljningsarbetet. Genom att skapa en arbetsplan som tydligare anger hur skolan ska arbeta med kunskapsuppdraget, en gemensam plattform för skolans arbete, kan den kontinuerliga revideringen av denna bli ett mera systematiskt och effektivt verktyg i skolans kvalitets- och utvecklingsarbete. Skolinspektionen bedömer att Alléskolan måste förbättra kvalitetsarbetet så att en systematisk uppföljning av elevernas kunskapsresultat och analyser av dessa ligger till grund för förbättringar av verksamheten.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas liksom uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Rubriksättningen i Alléskolans kvalitetsredovisning rimmar väl med förordningens krav. Arbetslagens prioriterade mål redovisas på ett systematiskt sätt medan skolans redovisning har en svagare koppling mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring. Resultatredovisningen av ämnena engelska, matematik och svenska är tydlig men övriga ämnen redovisas på ett mycket översiktligt sätt, vilket grundar sig på att uppföljningen av dessa ämnen såsom påpekats under avsnitt 1.2 saknas. Skolinspektionen bedömer att Alléskolans kvalitetsredovisning behöver utvecklas så att den på ett tydligare sätt blir ett verktyg för kvalitetsarbetet genom att

mera konkret beskriva sambandet mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring. Dessutom måste skolan ge en fylligare beskrivning av skolans resultat så att även andra ämnen än engelska, matematik och svenska görs synliga.

2009-02-03 Lund

Per Ingvar de la Motte

Lennart Hansson